

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان

نشانی: تهران، میدان فاطمی، خیابان بهرام‌میسری، پلاک ۲۲ • تلفن: ۵۴ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • نمابر: ۸۸۹۲۴۶۷ • تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸ • توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز • تلفن: ۶۶۲۸۷۳۴۴ • چاپ: صمیم

شترق

شنبه ۱۴ مهر ۱۴۰۳ | ۱ ربیع‌الثانی ۱۴۴۶ • ۵ اکتبر ۲۰۲۴ • سال بیست‌ویکم • شماره ۴۹۴۰ • ۱۲ صفحه

اذان ظهرتهران ۱۱:۵۳ | اذان مغرب ۱۸:۰۰ | اذان صبح فردا ۴:۴۰ • طلوع آفتاب ۶:۰۳

www.sharghdaily.com

aparāt:tasvirshargh

Telegram:SharghDaily

youtube:sharghdaily

twitter:sharghdaily

instagram:sharghdaily1

کودکی

یک هفته برای کودکی

انجمن حمایت از حقوق کودکان به مناسبت هفته ملی کودِک، مراسم‌ها و برنامه‌های مختلفی را برگزار می‌کند.

در روز دوشنبه ۱۶ مهر، خانه کودک ناصرخسرو، روز ملی کودِک را داخل خانه جشن خواهد گرفت و کودکان خانه کودک شش‌وسه به اردوی کاخ نیاوران خواهند رفت.

همچنین در ساعات ۱۷ تا ۱۹ قرار است نشست مشترکی با ای‌کوم با موضوع «کودک، امنیت و هویت» برگزار شود.

در این نشست دکتر احمد محیط‌طباطبایی، دکتر شیوا دولت‌آبادی، دکتر عشایری و طاهره پژوهش حضور خواهند بود.

در ساعات ۱۶ تا ۱۹ و ۱۷ مهر قرار است نمایش فیلم «اتاق تاریک» در سالن اجتماعات انجمن یا سخنرانی روح‌الله حجازی، مهنوش مهره‌کش و یاس شمس برگزار شود.

در ساعات ۱۷ تا ۲۰ و ۱۸ مهر قرار است نشست مشترکی با انجمن صنفی روزنامه‌نگاران و گروه جامعه‌شناسی حقوق انجمن جامعه‌شناسی ایران با موضوع «حق کودک و رسانه» برگزار شود. در این نشست قرار است سوگل دانایی، شهرام اقبال‌زاده، کیانوش غریب‌پور، سمیه امیدی، پوریا عالمی و لیلی رشیدی حضور داشته باشند.

همچنین در روز ۱۹ مهر از ساعات ۱۱ تا ۱۸ برنامه‌های متنوعی در کاخ گلستان برگزار می‌شود. از جمله کارگاه حقوق کودک، نقاشی بر پیمان‌نامه حقوق کودک، قصه‌گویی و بازی. در آخرین روز هفته کودکی یعنی ۲۱ مهرماه، در ساعات ۱۷ تا ۱۹ قرار است وبینار «نقش طبیعت در رشد کودک» با حضور مژگان احمدیه، هایده ناصحی‌نژاد و منصوره یزدانی برگزار شود.

زان

جامعه‌زن‌محور در ماقبل تاریخ

یورونیوز: باستان‌شناسان در اسپانیا قبرستانی از دوران ماقبل تاریخ کشف کردند‌که در آن زنان بیشتری از مردان به خاک سپرده شده‌اند؛ امری که پرسش‌هایی را درباره ترکیب جمعیتی این منطقه در دوران باستان پدید آورده است.

باستان‌شناسان این قبرستان قدیمی را در روستای دارو در استان گرانادا و در ۴۰۰کیلومتری جنوب مادرید، پایتخت اسپانیا کشف کرده‌اند. به گفته آنها تاکنون حدود ۵۵ هزار بقایای انسانی در محل این گورستان از زیر خاک بیرون کشیده شده است.

هرچند قدمت این گورستان باستانی به پنج‌هزارو ۶۰۰ سال پیش بازمی‌گردد، اما خاکسپاری در آن با وجود وقفه‌هایی که ایجاد شده بود تا چهارهزارو ۱۰۰ سال پیش ادامه داشته است.

به گفته باستان‌شناسان ناترازی جنسیتی کشف‌شده بسیار بیشتر از ترکیب معمول جوامع انسانی است. ناترازی جنسیتی در قبرستان‌ها اغلب به شرایط خاص مانند درگیری‌ها، جنگ‌ها و مهاجرت گسترده مربوط است.

بااین‌حال ناترازی جنسیتی در قبرستان پانوریا شامل همه گروه‌های سنی و کل دوران استفاده از این گورستان می‌شود. به این ترتیب دانشمندان با بررسی شرایط این قبرستان باستانی به این نتیجه رسیده‌اند که ناترازی جنسیتی آن یک تصمیم‌گیری اجتماعی پایدار بوده است و ربطی به رویدادهایی مانند درگیری و جنگ ندارد. به گفته باستان‌شناسان، آداب‌ورسوم مردم این منطقه در دوران ماقبل تاریخ برای خاکسپاری براساس نسبت مادری بوده و روابط خانوادگی و تعلقات اجتماعی نیز براساس نسبت‌های مادری تعیین می‌شده است.

پنجم اکتبر را یونسکو به عنوان روز جهانی آموزگار جشن می‌گیرد. این روز گرامیداشت تصویب سفارش‌نامه یونسکو درباره وضعیت و جایگاه معلمان است که در همکاری یونسکو و سازمان جهانی کار تهیه شد و در سال ۱۹۶۶ در مجمع عمومی سازمان ملل تصویب شد. از سال ۱۹۹۴ این روز کم‌وبیش در سراسر جهان گرامی داشته می‌شود.

هر سال و به فراخور این روز، بیانیه‌ای مفهومی و شعاری متناسب با دشواری‌های گوناگون آموزگاران در سراسر جهان منتشر می‌شود که همگان را به توجه به آن موضوع و شرایط این حرفه فرامی‌خواند. شعار یا تم امسال روز جهانی آموزگار، «بهادادن به صدای آموزگاران: به سوی قرارداد اجتماعی تازه برای آموزش» است. آموزگاران درحالی‌که پرچمدار آموزش‌وپرورش نسل‌های آینده هستند، کم‌وبیش هیچ نقشی در سیاست‌گذاری‌های خرد و کلان آموزشی ندارند و در همین حال در سلسله‌مراتب ساختار آموزشی باید پاسخ‌گوی این سیاست‌ها باشند. صدای آموزگاران اغلب در گستره‌های آموزشی و صنفی شنیده نمی‌شود؛ گستره‌هایی که جدایی‌ناپذیرند و در یک برهم‌کنشی همیشگی نسبت به یکدیگر قرار دارند. آموزگاری که باید سیاست‌های تجربه‌نشده بالادستی‌ها را موب‌موه اجرا کند. آموزگاری که محکوم به حرکت در مسیر درون‌مایه‌های درسی آماده‌شده از سوی کسانی است که تجربه‌هایشان با تجربه‌های زیسته فردی و حرفه‌ای‌اش فاصله‌ها دارد. آموزگاری که هریک از دانش‌آموزانش جهانی برای خود دارند و یکسان دیدنشان ستم بر آنان و آینده‌شان است. آموزگاری که در نبود آزادی حرفه‌ای باید پاسخ‌گوی همه باشد. آموزگاری که نه‌تنها کاربه‌دستان، بلکه از سوی ذی‌نفعان آموزش هم دیده و شنیده

مراسم بزرگداشت شهید سیدحسن نصرالله و سردار شهید نیل‌فروشان از سوی رهبر معظم انقلاب اسلامی امروز جمعه ۱۳ مهرماه از ساعت ۱۰:۳۰ صبح در مصلاي امام خميني(ره) برگزار شد. مردم ایران برای حضور در این مراسم و نماز جمعه به امامت حضرت آیت الله خامنه‌ای با مترو خود را به مصلاي تهران رساندند. عکس: محمدحسین صنعت کار، فارس

روزی برای آموزگاران

صدایی که باید شنیده شود

محمدرضانیک‌نژاد

آموزگار

نمی‌شود. آموزگاری که زیر فشار فرهنگ آموزشی کنکورمحور و کمی‌نگر باید از هدف‌های راستین آموزش، یعنی پرورش شهروندانی در تراز جهان کوچک‌شده کنونی چشم‌پیوشد. آموزگاری که می‌داند آموزه‌های ایدئولوژیک، دیگر مانند گذشته کارایی ندارند و به ضد خود بدل شده‌اند، اما وادار به آموزش آنها به دانش‌آموزانی است که در فضای کم‌وبیش دموکراتیک شبکه‌های اجتماعی و اینترنت زندگی می‌کنند. جهانی می‌اندیشند و جهانی رفتار می‌کنند. آموزگاری که شکاف آموزشی و ساختار ناعادلانه رقابت در به دست آوردن موقعیت‌های آموزشی را می‌بیند و وادار است خود بخشی از آن باشد و… چگونه می‌تواند نقش کلیدی در آموزش داشته باشد؟ آیا نباید صدای این پیش‌قراول آموزش‌وپرورش را شنید و از او دعوت کرد که بگوید چه می‌اندیشد؟ آیا سیاست‌های آموزشی دیکته‌شده از بالا و اغلب بدون توجه به همراهی و مشورت آموزگاران، می‌تواند گرهی از دشواری‌های آموزش کشور و جهان بگشاید؟ اصلا کسی هست که بخواهد صدای پراهمیت آموزگاران را در این هیاهوی سیاست‌زدگی و بحران‌های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و آموزشی بشنود؟ در بیانیه مفهومی امسال یونسکو

یاد

برای جوانی سارا

زهراشتاق

خدا را شکر که «سعیده» گوشی را برنمی‌دارد. گوشی را بردارد که چه بگویم؟ چه بشنود؟ به سعیده فکر می‌کنم. از دانشگاه یاسوج، از شهری که انکار هزار ساعت از تهران دور است. نمی‌شود صاف سوار تاکسی شد و رفت خانه سعیده تا با بچه‌های دیگر حلوا درست کنیم یا هسته خرما را درآوریم و وسط آن گردو بگذاریم. اگر ب‌شود، طاقتم نمی‌گرفت این دفعه، بعد از نیلوفر که کمر اسد امرایی و همسرش اکرم و دخترش امیلی را خم کرد، حالا سارا را میان خاک بگذاریم، چطور می‌شود! یعنی سعیده را گذاشته‌اند بی‌رو د داخل، موقع شست‌وشو حواشش به سارا باشد که سرش یا بدنش محکم به حوض سیمانی نخورده باشد. باید از کسی بپرسم موهای سارا چقدر بوده. بلند بوده یا داروهای لعنتی موهایش را از بین برده؟ باید یادم باشد از نرگس و… بپرسم یا بخواهم حواششان به مادر سعیده باشد. پس خود سعیده چه؟ حواشش به چند نفر باید باشد؟ به خودش، مادرش، برادرش، دوست‌های نزدیکش؟ پارسال است یا بیشتر، یک صدای ظریف پشت گوشی می‌گوید سارا هستم، خواهر سعیده. جواب می‌دهم قربان صدایت بروم که مثل خودت قشنگ است. می‌خندد. می‌خواهد با یک گروه، کار پژوهشی تصویری انجام دهد. کلی با هم حرف می‌زنیم.

آلبوم را ورق می‌زنم. چه عکس‌هایی. اولین سالی است که جرئت کرده‌ام زندگی مستقل داشته باشم. یک سوئیت ۴۰متری داخل یک پارکینگ. جا و اندازه‌اش چه اهمیتی داشت. یک عالمه از بچه‌ها را دعوت می‌کنم تا دورهم باشیم. حوالی سال ۱۳۷۶ است؛ دوره اصلاحات. سعیده با سارا می‌آید. می‌گویم چقدر خواهرت دوست‌داشتی است. سارا کوچک‌تر از همه ماست اما دوستمان می‌شود. بعد همه ما یک‌ریز کم می‌شویم. میان روزنامه‌های توقیف‌شده و کوله‌هایی که از جایی به جای دیگر می‌رود. کوله به پشت. از نشریه‌ای به نشریه دیگر می‌رویم. صبح امروز و آفتاب امروز که تعطیل می‌شود. من و سعیده از هم دور می‌افتیم. اما هرچا هم را می‌بینیم، اول احوال مادرش را می‌پرسم. بعد سارا. می‌گویم آن دختر خوشگله حالش چطور است؟ آن دختر خوشگله یعنی سارا، و حالا سارا مرده است.

پایش را دراز کرده‌اند و رویش پارچه‌ای سفید کشیده‌اند و با سنگ‌های سخت رویش را گرفته‌اند تا یادش برود زندگی زمانی تا چه اندازه زیبا بوده است و چطور ناگهان، سمت هولناکش را نشان داده و با تیزی‌اش قلب سعیده و مادرش را شکافته. حالا باید زندگی برای سعیده به چند دوره تقسیم شده باشد؛ قبل

مراسم بزرگداشت شهید سیدحسن نصرالله و سردار شهید نیل‌فروشان از سوی رهبر معظم انقلاب اسلامی امروز جمعه ۱۳ مهرماه از ساعت ۱۰:۳۰ صبح در مصلاي امام خميني(ره) برگزار شد. مردم ایران برای حضور در این مراسم و نماز جمعه به امامت حضرت آیت الله خامنه‌ای با مترو خود را به مصلاي تهران رساندند. عکس: محمدحسین صنعت کار، فارس

instagram:sharghdaily1

twitter:sharghdaily

youtube:sharghdaily

Telegram:SharghDaily

aparāt:tasvirshargh

www.sharghdaily.com

شبکه‌خوانی

پیام نمادین

در چند روز گذشته و پس از اصابت موشک‌های ایران به تل‌آویو، واکنش دربارۀ اتفاقات رخ‌داده بین کاربران و مخاطبان شبکه‌های اجتماعی شکل دیگری به خود گرفت.

اتفاقات و واکنش‌های این چند روز را می‌توان در قالب واکنش‌های کاربران مرور کرد:

عصیانیت از بی‌بی

پس از حمله اسرائیل با بمب‌های سنگرشکن به مقر حزب‌الله و شهادت سیدحسن نصرالله و دیگر فرماندهان حزب‌الله، برخی از مخاطبان به صورت اغراق‌شده‌ای از زمین‌گیرشدن حزب‌الله و قطع‌شدن یازوی جمهوری اسلامی گفتند.

از طرفی «بی‌بی» در پیامی به مردم ایران، ادعاهایی را مطرح کرد.

این بیانیه عصیانیت بسیاری را در داخل و خارج از مرزهای کشورمان به دنبال داشت. عده‌ای با سردمداری رضا پهلوی و وابستگان از آن استقبال کردند، اما بسیاری از مردم کشورمان و حتی اپوزیسیون خارج از کشور نیز جنایت‌های تانیاها را محکوم کردند و یادآوری کردند پرونده نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی در دادگاه‌های حقوق بشر جهان درحال بررسی است.

حمله با ۲۰۰ موشک

در همین حال برخی اکانت‌ها و کاربران از شکست جمهوری اسلامی و محور مقاومت گفتند و ادعا کردند که با توجه به وسعت امکانات و قدرت نظامی رژیم صهیونیستی، جمهوری اسلامی جرئت پاسخ‌دادن ندارد و پاسخ‌دادنش مساوی است با نابودشدنش.

اما در همان حالی که این ارزیابی‌ها بیشتروبیشتر در شبکه‌های اجتماعی مطرح می‌شد، موشک‌های ایران نقاط نظامی-امنیتی را در تل‌آویو هدف قرار دادند.

واکنش

اولین واکنش اسرائیلی‌ها و این کاربران کوچک‌شمردن و تحقیف این حمله بود، اما هنوز مدت زیادی از اصابت موشک‌ها نگذشته بود که از پاسخ کوبنده رژیم صهیونیستی گفتند. اول قیود بار این پاسخ کوبنده همان شب انجام شود، اما تاکنون به تأخیر افتاده است.

در همین حال حزب‌الله که می‌گفتند زمین‌گیر شده است، موشک‌باران مرزها و سربازان صهیونیستی را آغاز کرد. همچنین درست پیش از موشک‌باران ایران، عملیاتی انتحاری در اسرائیل چند کشته و زخمی بر جای گذاشت.

برتری فرم به محتوا

درست در روزهایی که قرار است اسرائیل پاسخ موشک‌های ایران را بدهد، رئیس‌جمهور به قطر می‌رود، برمی‌گردد، وزیر خارجه در بیروت است که هر روز موشک‌باران می‌شود و مستولان ایران نه‌تنها در مخفیگاه نیستند، بلکه در جایی از پیش اعلام‌شده حضور یافته‌اند. اقامه نمازجمعه به امامت آیت‌الله خامنه‌ای با اعلام قبلی در مکانی مشخص درحالی‌که از انتقال ایشان به پناهگاه سخن می‌گفتند، کاری نمادین است.

بسیاری از پیش‌بینی درباره محتوای سخنانی که قرار بود رهبری در خطبه‌های نمازجمعه بیان کنند، نوشته بودند و دربارۀ پیامدهای آن اظهارنظر کردند. اما از منظر برخی دیگر این بار آنچه مهم است «فرم» است، نه محتوا. با وجود آنکه پیام اصولی جمهوری اسلامی در این محتوا گنجانده شده است، اما پیام اصلی‌اش را در قالب فرم داده است.

همچنان‌که سفر رئیس‌جمهور به قطر و سفر وزیر خارجه در ظهر جمعه به بیروت نیز از نظر کاربران و تحلیلگران سیاسی مورد توجه قرار گرفت و رفتاری نمادین محسوب شد.

درحالی‌که برخی از دلسوزان نگران امنیت نمازجمعه با حضور تمام ارکان‌های دولت و نظام بودند و برخی از تحلیلگران این کار را بسیار خطرناک ارزیابی می‌کردند، جمهوری اسلامی پیام اصلی‌اش در این اقدام نمادین به جهان داده است. پیامی که از منظر کاربران و برخی تحلیلگران عربی و ترکی، در چند جمله مهم خلاصه می‌شند: «ما خواهان جنگ نیستیم، اما در دفاع تا آخر ایستاده‌ایم و مرعوب نشده‌ایم.»

۱۰ میلیون تومان

برخی از دانشگاه‌های تهران با ارسال پیامک‌هایی وعده بورسیه‌شدن به دانشجویان نخبه را می‌دهند. طبق این پیامک‌ها، این دانشجویان امکان بورسیه‌شدن با سالانه ۱۰ میلیون تومان را دارند. یکی از سؤالاتی که دراین‌میان مطرح می‌شود این است که آیا قرار است جوانان نخبه با ماهی کمتر از یک‌میلیون تومان تشویق به ماندن و مهاجرت‌نکردن شوند؟ بنیاد ملی نخبگان مجموعه‌ای از طرح‌ها را دارد که برای استعداد‌های برتر و اعضای بنیاد ملی نخبگان و غیره پیامک ارسال می‌کند.

۲۰ لیتر

سقف سوخت‌گیری بنزین در کشور ۲۰ لیتر است. در گذشته افراد می‌توانستند با استفاده از کارت سوخت شخصی، سه مرتبه در روز اقدام به سوخت‌گیری ۶۰لیتری کنند، اما اکنون تماس‌های مردمی نشان می‌دهد که هر فرد با مراجعه به پمپ بنزین هر بار فقط امکان دریافت ۲۰ لیتر بنزین را دارد. این طرح که از سال گذشته در دیگر استان‌های کشور همراه با محدودشدن کارت جایگاه‌های سوخت در حال اجرا بود، قابلیت برداشت بنزین‌را از ۶۰ به ۲۰ لیتر کاهش داده است.

۳۰ درصد

ترکیه بازار ایران در قطر را تصاحب کرده است. به گزارش ایلنا، دبیرکل اتاق مشترک بازرگانی ایران و قطر گفت: «در شرایط کنونی، ترکیه به‌خوبی توانسته در بازار قطر نفوذ کند و با اینکه هزینه تجارت با ترک‌ها برای قطر حدود ۳۰ درصد بیشتر از هزینه تجارت با ایرانی‌هاست، اما محصولات ترکیه جای محصولات ایرانی را در بازار قطر گرفته‌اند. این دستاورد ترک‌ها حاصل دیپلماسی آنها با قطر است». از جمعیت حدود سه‌میلیون نفری، ۳۰۰ هزار نفر سه ماه تابستان را در قطر سکونت نمی‌کنند.